

Opetuskustannusten selvitys 2020

268/12.00.01/2020

KH 07.09.2020 § 155

Lisätiedot:

projektityöntekijä Henna Turunen, puh. 050 382 6265
sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin talousarvioon 2020 on kirjattu, että sivistystoimen strategisena toimenpiteenä selvitetään, mistä syystä eri koulujen välillä on eroavaisuuksia oppilaskohtaisissa kustannuksissa.

Opetuskustannusten selvityksessä (**liitteenä**) on tarkasteltu Kauniaisten suomenkielisten ja ruotsinkielisten koulujen kustannusten eroavaisuuksia sekä kustannuseroja selittäviä tekijöitä. Pääsääntöisesti tarkastelu on suoritettu kaupungin vuosien 2017–2019 tilinpäätösten kustannustietojen pohjalta oppilaskohtaisia toimintakatteita vertailemalla.

Selvityksen perusteella Kauniaisten suomenkielisten koulujen suoritekohtaiset kustannukset olivat pääsääntöisesti ruotsinkielisten koulujen kustannuksia edullisempia. Toisin sanoen, oppilaskohtaiset kustannukset (toimintakate) ovat suuremmat Kauniaisten ruotsinkielisissä kouluissa.

Kustannuseroissa on huomioitava Kauniaisten kaksikielinen opetusjärjestelmä, jossa ruotsin kieli on vähemmistökielenä. Vähemmistökieliryhmän opetuskustannukset ovat kansainvälistenkin tutkimusten mukaan yleensä enemmistökieliryhmää suuremmat, sillä opetuksen järjestäminen pienemmälle oppilasmäärälle ja pienemmille opetusryhmille tulee kalliimmaksi. Suuremmat koulut hyötyvät mittakaavaedusta.

Ruotsinkielisessä opetuksessa on suuremmat henkilöstökustannukset kuin suomenkielisessä opetuksessa. Tähän vaikuttaa mittakaavatekijä eli oppilasmäärä, sillä ruotsinkielisessä opetuksessa (alakoulu ja lukio) on vähemmän oppilaita. Yläkoulut ovat lähes samankokoiset ja henkilöstökustannuksetkin ovat samalla tasolla.

Ruotsinkielisellä puolella palvelujen ostot kustantavat enemmän, etenkin lukiossa kustannukset ovat korkeammat. Erityisopetuksen kustannukset ovat myös ruotsinkielisessä alakoulussa ja lukiossa suuremmat. Lisäksi erityisopetusta ostetaan muilta kunnilta, minkä kustannus näkyy eri paikassa (muu koulutoimi). Ruotsinkieliset erityisopetuksen ostopalvelut ovat huomattavasti kalliimmat oppilasta kohden.

Myös sisäisissä menoissa (kiinteistöjen vuokrat, siivous) ruotsinkielisillä kouluilla on jonkin verran suuremmat kustannukset. Suomenkielisissä kouluissa koulutilojen käyttö on tehokkaampaa suuremman oppilasmäärän takia, mikä laskee myös kiinteistökuukustannuksia oppilasta kohden. Ruotsinkielisen puolen kiinteistökuukuluja saadaan alenemaan, kunhan ruotsinkielinen esiopetus siirtyy Granhultsskolanin koulutiloihin.

Eroa suomen- ja ruotsinkielisten koulujen oppilaskohtaisten toimintakatteiden välillä on saatu vuodesta 2014 alkaen kavennettua. Alakoulujen kohdalla ero alkoi jälleen kasvaa vuodesta 2016. Syy tähän on Mäntymäen koulun oppilasmäärän kasvu ja päinvastainen trendi Granhultsskolanissa. Yläkoulujen kohdalla taas laskua jatkui vuoteen 2017, ja sen jälkeen on tapahtunut pientä mutta melko tasaista nousua. Lukioiden osalta ero oppilaskohtaisissa toimintakatteissa on jatkanut suhteellisen tasaisena, vuoden 2016 jälkeen laskusuuntaisena.

Kauniaisten vuoden 2020 talousarvioennusteen mukaan suomen- ja ruotsinkielisen alakoulujen välinen ero toimintakatteissa olisi pienempi kuin edeltävinä parina vuotena. On odotettavissa, että ero entisestään pienee, kun ruotsinkielinen esiopetus muuttaa Granhultsskolanin kiinteistöön. Yläkoulujen ero toimintakatteiden välillä taas jatkaisi samaa linjaa kuin edeltävinä vuosina. Lukioiden välillä erotus jatkaisi ennusteen mukaan tasaista laskuaan.

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta (SUUS) käsitteli selvitystä kokouksessaan 31.8.2020 § 55. Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta (SOVV) käsitteli selvitystä kokouksessaan 3.9.2020 § 63 ja antoi erillisen lausuntonsa selvitykseen (**liite**). Molemmat valiokunnat merkitsivät selvityksen tiedoksi ja lähettivät sen edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

KJ:

KH merkitsee opetuskustannusten selvityksen 2020 tiedoksi.

.....

Jäsen Stolt esitti asian pöydällepanoa, jotta ryhmällä olisi mahdollisuus miettiä minkä viestin he haluavat antaa. Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin.

Suoritettussa äänestyksessä, jossa asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestivät "jaa" ja jäsen Stoltin ehdotusta asian pöydälle panosta kannattavat äänestivät "ei", KH päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 4–3 (Johansson, Rehn-Kivi, Stolt).

Seuraavaksi jäsen Stolt esitti viiden minuutin neuvottelutaukoa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että KH piti neuvottelutauon klo 21.20–21.25.

Varapuheenjohtaja Rintamäki-Ovaskan esitys lisäykseksi päätösehdotukseen "Lisäksi KH katsoo, että on tärkeää, että opetuksen tulee olla yhdenvertaista ja opetuskustannusten eroja suomen- ja ruotsinkielisessä opetuksessa tulee pienentää jo vuoden 2021 budjettikäsittelyssä." hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH merkitsi opetuskustannusten selvityksen 2020 tiedoksi.

Lisäksi KH katsoo, että on tärkeää, että opetuksen tulee olla yhdenvertais-

ta ja opetuskustannusten eroja suomen- ja ruotsinkielisessä opetustoimessa tulee pienentää jo vuoden 2021 budjettikäsittelyssä.